

1. Obiekt H25/5

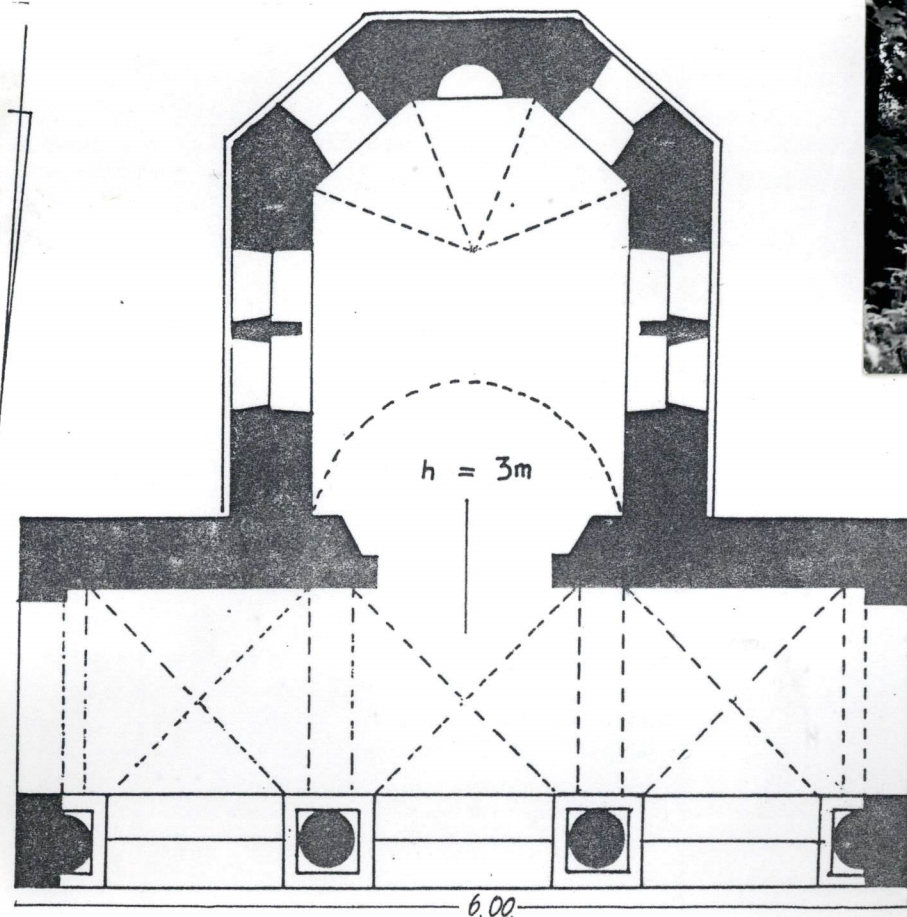
KAPLICZKA W ZESPOLE PAŁACOWYM

2. Czas powstania
1860-1863 r.

3. Miejscowość
CHROBERZ

11. Zdjęcia. rzut, przekrój, sytuacja, orientacja

Rzut przyziemia kapliczki
skala 1: 50

WIDOK OD PN.

4. Adres
28-423 Chroberz
nr hipoteczny BN Pinczów KW [redacted]

5. Przynależność administracyjna
województwo kieleckie
gmina Złota pow. Pinczów

6. Poprzednie nazwy miejscowości

7. Przynależność administracyjna
przed 1 VI 1975

województwo kieleckie
powiat pinczowski

8. Właściciel i jego adres

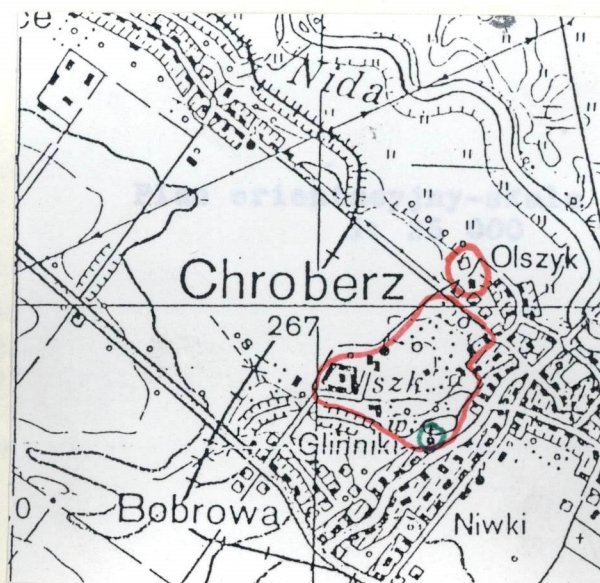
Skarb Państwa

9. Użytkownik i jego adres

Zespół Szkół Rolniczych
28-423 Chroberz 3

10. Rejestr zabytków

Nr 365 data 21 VI 1967

W korespondencji Aleksandra Wielopolskiego z 1860 r. dotyczącej ogrodu w Chrobrzu jest wzmianka o tym, że "...wśród grupy drzew znajduje się również miejsce wzniesienia myśli do Boga". Jest to jedyna informacja jaką można odnieść do historii budowy kapliczki w zespole pałacowym.

Wzniesiono ją zapewne między rokiem 1860- 1863 przed wyjazdem A. Wielopolskiego na stałe z kraju. Kapliczka naśladuje swym kształtem manierystyczne pawilony z Książa Wielkiego autorstwa Santi Gucciego. Najpewniej taka właśnie jej forma była życzeniem samego Wielopolskiego, który kierując się sentymentem i przywiązaniem do rodzinnych tradycji chciał mieć w Chrobrzu obiekt przypominający inną rodziną rezydencję - Książ Wielki.

W latach 70-tych XX w. kapliczka była w lepszym stanie niż obecnie - istniał wówczas pulpitowy daszek nad portykiem /pokrycie z dachówki ceramicznej/, dwuskrzydłowe drzwi żelazne zabezpieczające wnętrze, posadzka z kwadratowych płyt kamiennych i kamienna mensa ołtarzowa.

Styl - neomanierizm.

Sytuacja - kapliczka w zespole pałacowym w Chrobrzu w pn.zach. części wsi, na pd. obrzeżu parku, nad brzegiem stawu. Elewacją frontową zwrócona w kierunku fasady pałacu /główna oś widokowa zespołu/.

Materiał i konstrukcja - murowana z regularnie obrobionych ciosów wapienia pinczowskiego na zaprawę wapienną - o ścianach nieotynkowanych, sklepiona kolebkowo - w portyku krzyżowo z gurtami. Wieżba dachowa niedostępna, pokryta blachą ocynkowaną. Konstrukcja portyku wzmocniona metalowymi listwami. Ramy pojedynczych okien metalowe. We wnętrzu - klepisko.

Rzut - główny korpus w kształcie prostokąta wydłużonego na linii pn.-pd. zamknięty trójbocznie od pd. Przylega do niego od pn. trójprzęsłowy portyk prostokątny wydłużony poprzecznie do dłuższej osi korpusu. Okna obustronnie rozglifione.

Bryła - prostopadłościan korpusu głównego zamknięty trójbocznie od pd. nakryty wysokim dachem dwuspadowym. Od pn. przylega do niego prostokątna ściana wyższa od murów korpusu, parawanowo wysunięta po bokach, przy której portyk kolumnowy. Dach portyku, niegdyś pulpitowy niezachowany.

Elewacje - wszystkie kamienne z gładko dopasowanych regularnie obrobionych ciosów. F a s a d a z portykiem, nad którym widoczny dekoracyjny szczyt kaplicy. Portyk od frontu otwarty trzema półkolistymi arkadami wspartymi na dwóch kolumnach i dwóch półkolumnach jońskich; półkolumny dostawione do ścian bocznych również przeprutych pojedynczymi arkadami. Lico portyku ujęte w płaską ramę, której górna część zachowana szczątkowo. Znajdujące się w nim arkady mają czoła w kształcie płaskich archiwolt spiętych w kluczach konsołkami. Na osi ściany pd. portyku prostokątny portal ujmujący wejście do kaplicy, o profilowanych ościeżach i nadprożu, nad którym płaskorzeźbiony kartusz z monogramem S. Po obu stronach wejścia śruby i ślady po zdemonstrowanych tablicach. Ściana szczytowa kaplicy nad portykiem o kształcie zbliżonym do trójkąta ujęta po bokach w dekoracyjnie wygięte spływy wolutowe spięte w górze jońską głowicą, nad którą arkadkowa latarnia. Lico szczytu podzielane wąskim gzymsiem na dwie części - w dolnej pośrodku okrągły medalion z płaskorzeźbionym wyobrażeniem Madonny z Dzieciątkiem - w górnej na osi płytka wnęka arkadowa. Elewacje b o c z n e są opasane niskim cokołem i zwieńczone zredukowanym o gzyms belkowaniem. Przepruto w nich symetrycznie sześć otworów okiennych ostrołukowych - na ścianie wsch. i zach. zgrupowanych w dwie bifory.

Wnętrze - kaplica jednoprzestrzenna w części pd. trójbocznie zamknięta, sklepiona kolebkowo, nieotynkowana, oświetlona czterema / na ścianie wsch. i zach. bifory !/ oknami. Pośrodku ściany pd. wąska, półkoliście zamknięta /o półkolistym przekroju/ wnęka. Zamiast posadzki - klepisko.

Wyposażenie - brak.

Instalacje - brak.

14. Kubatura 30 m ³ .	15. Powierzchnia użytkowa 13 m ² .	16. Przeznaczenie pierwotne sakralne	17. Użytkowanie obecne sakralne
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja W r. 1992 miejscowy proboszcz pokrył część dachu blachą ocynkowaną / w miejsce dachówki ceramicznej/ Wykonano także obróbki blacharki nad korpusem głównym.		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) Fundamenty, Ściany i sklepienia korpusu głównego w stanie dobrym. W portyku ciosy kamienia są obłuzowane na skutek wykruszenia i wypłukania zaprawy. Powierzchnia kamienia jest porowata i silnie zabrudzona, w dolnych partiach omszała. Wewnątrz, w narożniku pd.-wsch. kamień osmalony ogniem z palonego tu niegdyś ogniska. Liczne ubytki, uszkodzenia mechaniczne przede wszystkim w portyku /obtłuczone woluty i trzony kolumn/. Nad portykiem brak znacznego odcinka listwy wieńczącej. Wewnątrz - zarówno w kaplicy jak w portyku brak posadzek z płyt kamiennych, nie ma mensy kamiennej niegdyś stanowiącej wyposażenie, drzwi wejściowych/żelaznych/. Zniknęły także tablice zawieszone na pd. ścianie portyku. W otworach okiennych tylko metalowe, zardzewiałe ramy. Wnętrze kapliczki jest niezabezpieczone, zaśmieczone szkłem, potłuczoną dachówką, liśćmi. Teren wokół kaplicy nieuporządkowany, zarośnięty samosiejkami. W zaroślach leżą fragmenty płyt kamiennych opracowanych rzeźbiarsko, stanowiących być może elementy dawnego wyposażenia. 20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie - pilny remont portyku z odtworzeniem pulpitowego dachu, - uprzątnięcie i zabezpieczenie wnętrza kaplicy, - uporządkowanie terenu wokół kaplicy, wycięcie zarośli przysłaniających stopnie portyku, uprzątnięcie potłuczonej dachówki.	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

22. Bibliografia

A.M.Skałkowski, Aleksander Wielopolski w świetle archiwów rodzinnych, t.1-3, Poznań 1947.

Z.Lentowicz, Wytyczne konserwatorskie w sprawie uporządkowania ogrodu pałacowego w Chrobrzu..., PKZ Kielce 1973. /mps/.

23. Źródło ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

Fotografie w zbiorach PSOZ Kielce - nr neg.:
A 32 707 - A 32 709, B 8282.

24. Uwagi różne

25. Opracował

tekst mgr Anna Adamczyk XI 1992 r.

imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki jak wyżej

imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotogr. jak wyżej

imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowywania negatywów

PSOZ Kielce

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwisko wypełniających)

27. Załączniki

wkładka nr 1.

1. Miejscowość

CHROBERZ

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

KAPLICZKA W ZESPOLE
PALACOWYM

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

Pian sytuacyjny zespołu w skali 1 : 4 000, zdjęcia.

WIDOK OD PN.-ZACH.

PORTYK - WIDOK OD PN.-WSCH.

PORTYK - WNETRZE

WIDOK OD PD.-WSCH

FRAGMENTY KAMIENIARKI W TRAWIE

Wkładkę założył: .....
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: .....

Z-d Poligr. Jan Jasiński W-wa, ul. Wolna 13, tel. 12-43-83

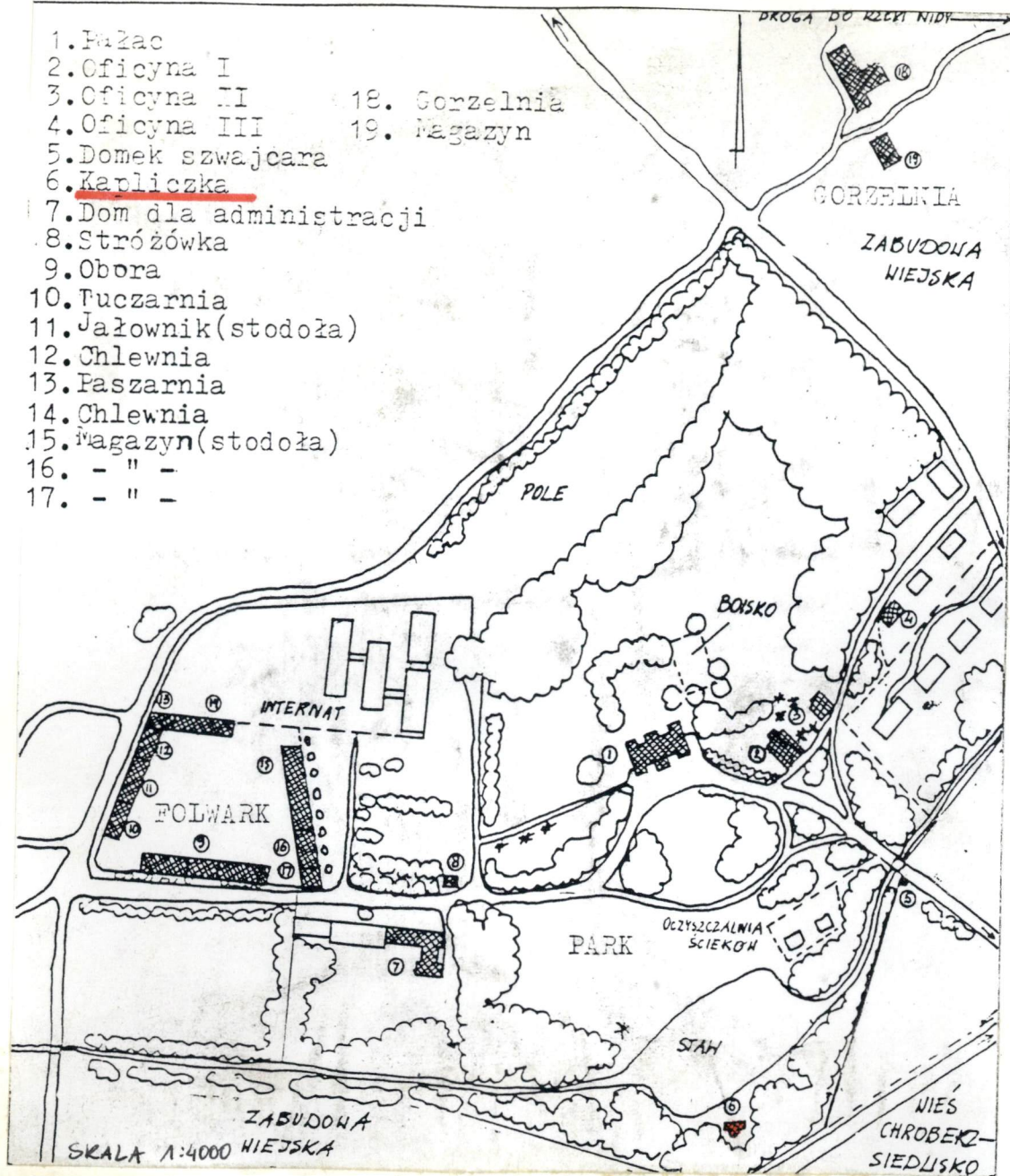
VERTE !

Plan 1:4000

1:4000

1. Pałac
2. Oficyna I
3. Oficyna II
4. Oficyna III
5. Domek szwajcara
6. Kapliczka
7. Dom dla administracji
8. Stróżówka
9. Obora
10. Tuczarnia
11. Jałownik (stodoła)
12. Chlewnia
13. Paszarnia
14. Chlewnia
15. Magazyn (stodoła)
16. - " -
17. - " -
18. Gorzelnia
19. Magazyn

SKALA 1:4000 WIEJSKA